

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра іноземних мов для природничих факультетів

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Професійна іноземна мова

(обов'язкова)

Освітньо-професійна програма: «Міжнародний туризм», «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг».

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація».

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування».

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Підготовка фахівців за вказаною ОПП здійснюється **географічним факультетом**

Мова навчання **англійська / німецька**

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іноземних мов для природничих факультетів Манютіна Олена Іванівна; асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Бортник Світлана Борисівна.

Профайли викладачів: <http://www.natural1.chnu.edu.ua/?lang=uk>

Контактний телефон: (0372) 584743

E-mail: o.maniutina@chnu.edu.ua, s.bortnyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в системі Moodle:

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1590> (ще в розробці)

Консультації: Розклад очних консультацій викладачів (одна академічна година (45 хвилин) / тиждень) за розкладом, затвердженим на поточний навчальний рік розміщено за посиланням:

http://www.natural1.chnu.edu.ua/?page_id=15&lang=uk

Онлайн консультації: одна академічна година (45 хвилин) / тиждень за розкладом http://www.natural1.chnu.edu.ua/?page_id=15&lang=uk

Індивідуальні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем курсу.

1. Анотація навчальної дисципліни

(Призначення навчальної дисципліни)

Нині вивчення професійної іноземної мови актуальніше не лише на найвищих щаблях освітніх інституцій економічного або технічного спрямування, але й у навчальних закладах та факультетах із гуманітарним і природничим напрямом підготовки, серед широких верств населення, що пов'язано з потребою володіння іноземною мовою спеціалістами у різних галузях діяльності в нашій державі. У відповідь на розвиток міжнародних

подій, що зумовили радикальні зміни в системі освіти, передбачається створення Європейського простору вищої освіти, яке висуває складні завдання щодо збільшення мобільності студентів, ефективного міжнародного спілкування, легшого доступу до інформації та більш глибокого взаєморозуміння. Сучасний рівень підготовки фахівців вимагає відповідних умов для розвитку мовної компетенції і стратегій, необхідних для ефективної участі у процесі навчання і в тих ситуаціях ділового та професійного спілкування, в яких вони можуть опинитися. Унаслідок уведення нових стандартів зростає рівень володіння мовою студентів, що, у свою чергу, сприяє підвищенню їхньої здатності до інтеграції в мовне середовище та конкурентоспроможності на ринку праці.

Вивчення дисципліни «Професійна іноземна мова» передбачає навчання на діловому, професійному та культурологічному рівнях; забезпечує розвиток практичних навичок володіння іноземною мовою на автономному рівні, необхідному для ділового та професійного спілкування, реалізації на письмі комунікативних намірів, пов'язаних із виробничими умовами фаху.

2. Мета навчальної дисципліни

Головною метою курсу є продовження вивчення мови на професійному та культурологічному рівнях; закріплення навичок практичного володіння іноземною мовою на автономному рівні, необхідному для підготовки до тестування або зовнішнього незалежного оцінювання, розвиток ділового та професійного спілкування, реалізація на письмі комунікативних намірів, пов'язаних із виробничими умовами фаху; досягнення студентами рівня знань, відповідних до вимог дипломованого спеціаліста.

Професійна спрямованість вимагає навчання та вироблення базових навичок та закріплення отриманих у процесі фахового навчання знань; у ділових контактах, застосовуючи лексико-граматичний мінімум і використовуючи прийоми і відповідні комунікативні методи, здійснювати обмін інформацією загальнонаукового та професійно спрямованого характеру.

Курс „Іноземна мова за професійним спрямуванням” є обов'язковою дисципліною, призначеною для викладання студентам спеціальності освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», галузь знань 24 – «Сфера обслуговування», спеціальність 242 – «Туризм», спеціалізація *міжнародний туризм*.

Курс є логічним продовженням вивчення іноземної мови на 1–2 курсах і складається з наступних етапів:

Перший етап (модуль 1) – проводиться лексична, граматична, тематична підготовка та розширення бази знань і мовних навичок фахового спрямування.

Другий етап (модуль 2) – закріплення отриманих знань, оволодіння навичками реферування спеціальної літератури, перекладу; вивчення мови для практичного використання в учбових, наукових, пізнавальних та комунікативних цілях; формування навчальних умінь студента на основі сформованих знань; поглиблення комунікативних навичок; розширення мовної бази для автономного й інструментального володіння іноземною мовою.

3. Пререквізити

Курс „Професійна іноземна мова” є обов’язковою дисципліною, призначеною для викладання студентам географічного факультету спеціальності «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Дисципліна вивчається на 4 курсі у 8 семестрі.

4. Результати навчання

Після повного закінчення курсу професійної іноземної мови студент **повинен**: продовжити розвиток мовної компетенції, навчальних умінь та знань; оволодіти новими комунікативними навичками; продовжити створення бази для автономного й інструментального володіння іноземною мовою, що означає набуття необхідних знань для того, щоб:

- брати участь в усному мовленні іноземною мовою у професійному середовищі;
- реалізувати комунікативні наміри на письмі (ділове листування, оформлення спеціалізованої документації, підготовка анотації, реферування статті, тощо);
- працювати з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру;
- користуватися іншомовними джерелами загального та професійно-виробничого характеру (друкованими та електронними); за результатом скласти анотацію до прочитаного тексту, реферувати текст зі спеціальності (передати його зміст іноземною мовою);
- підготувати план-презентацію відповідно до теми курсової (бакалаврської) роботи.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- правила спілкування іноземною мовою для успішної професійної комунікації з використанням вивченого матеріалу;
- достатній лексичний та граматичний мінімум для читання суспільно-політичної, публіцистичної літератури професійного спрямування з розумінням основного змісту прочитаного.

вміти:

- брати участь в усному мовленні іноземною мовою в обсязі тематики, передбаченої програмою;
- реалізувати комунікативні наміри письмово (вести ділове листування, оформляти ділові документи);
- працювати з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру (друкованими та електронними носіями інформації), за результатом скласти анотацію до прочитаного тексту, реферувати текст зі спеціальності (передати його зміст іноземною мовою);
- у виробничих умовах, на основі лексико-граматичного мінімуму, користуючись професійно орієнтованими іншомовними

(друкованими та електронними) джерелами здійснювати ознайомче, пошукове та вивчаюче читання.

5. Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3	108	-	32	-	-	76	-	залік
Заочна	4	8	3	108	-	8	-	-	100	-	залік

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин / 3 кредити ECTS, з них 32 години практичних занять та 76 годин самостійної роботи у 8-у семестрі.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти інституту біології, хімії та біоресурсів, які навчаються за відповідними спеціальностями та володіють іноземною мовою на рівні, який відповідає B1/B1+ за ЗЄР (Загально Європейські рекомендації щодо навчання та викладання сучасних мов). У результаті успішного навчання за програмою даного курсу очікується підвищення та закріплення рівня володіння мовою.

Курс „Професійна іноземна мова” є обов’язковою дисципліною, призначеною для викладання студентам географічного факультету першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Дисципліна вивчається на 4 курсі у 8 семестрі. Курс має практичне спрямування у забезпеченні студентам можливості набуття загальної професійної комунікативної компетенції у користуванні англійською мовою. Навчання здійснюється шляхом інтеграції мовленнєвих умінь та лінгвістичних знань в рамках знайомого загально-тематичного і ситуативного контексту відповідно до певної академічної та професійної сфери діяльності студентів. Самоосвіта вважається невід’ємною частиною даного навчального курсу, і особлива увага у програмі приділяється самостійній роботі студентів, для чого виділяється 2/3 годин курсу.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів:

ЗМ 1. Оформлення документів. Влаштування на роботу. (15 годин)

ЗМ 2. Робота з іншомовними джерелами наукового та професійно-виробничого характеру. (15 годин)

5.1 Дидактична карта навчальної дисципліни

4 курс (8 семестр)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					Усь- ого	у тому числі					
		л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1.1 (Практичні заняття) Вступні зауваги. Реферування тексту. Складання анотації.			6			9							
Тема 1.1 (Самостійна робота) Мовленнєві кліше для написання анотацій.													
Тема 1.2 (Практичні заняття) Візитна картка. Анкета. Заповнення професійних документів. Тема 1.2 (Самостійна робота) Професійне читання (вибір текстів за фахом).			6			9							
Тема 1.3. (Практичні заняття) Особливості письмового перекладу англомовних професійних текстів			6										
Тема 1.3. (Самостійна робота) Комп'ютеризовані системи автоматизованого перекладу. Професійне читання (вибір текстів за фахом).						9							
Тема 1.4. (Практичні заняття) Основні типи ділових листів: супровідний лист, лист-скарга, лист-заява на працевлаштування. Резюме. Тема 1.4. (Самостійна робота) Професійне читання (вибір текстів за фахом).			6			9							
Тема 1.5. (Практичні заняття) Проблеми екології та розвитку сталого туризму в Україні та світі. Тема 1.5. (Самостійна робота) Відомі національні парки. Нові напрямки розвитку туризму. Підсумкова модульна контрольна робота.			6			9							
Разом за змістовим модулем	30		15			15							
Усього годин за семестр	60												

Теми практичних занять

Змістовий модуль (ЗМ) Тема	Назва теми та зміст
ЗМ 1. Професійне оточення. Влаштування на роботу	

Тема 1.1 (Практичні заняття) Соціалізація у професійному середовищі.	Елементи спілкування. Телефонний етикет. Ознайомче, пошукове та вивчаюче читання джерел фахового спрямування. Основні типи ділових листів: лист-подяка, лист-скарга, лист-заява на працевлаштування
Тема 1.1 (Самостійна робота)	Телефонна розмова з компанією. Привітання, знайомство, форми звертання. Організація ділової подорожі: замовлення місця в готелі, купівля квитка на літак. Візитна картка. Заповнення форм та професійних документів. Повторення граматичного матеріалу: іменник, артикль. Числівник, займенник. Технології тестування і робота з тестовими базами
Тема 1.2 (Практичні заняття) Працевлаштування	Основні правила працевлаштування. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Анкета, супровідний лист, резюме. Інтерв'ю з роботодавцем
Тема 1.2 (Самостійна робота)	Основні професії в галузі. Основні правила співбесіди із роботодавцем. Граматичний матеріал: прикметник, прислівник типи питальних речень. Активний стан дієслова, неозначені, тривалі, dokonані та dokonano-тривалі часи. Пасивний стан дієслова. Підготовка до модульного контролю
Модульний контроль 1	Оформлення пакету документів для працевлаштування: оголошення, анкета, супровідний лист, резюме. Інтерв'ю з роботодавцем (рольова гра)
Всього за модуль 1	
ЗМ 2. Робота з іншомовними джерелами професійно-виробничого та наукового характеру	
Тема 2.1 (Практичні заняття) Алгоритм анування тексту. Реферування англійськомовного тексту.	Особливості письмового перекладу англійськомовних професійних текстів. Читання та переклад незнайомого фахового тексту. Мовленнєві кліше для написання анотацій. Підготовка та написання анотації. Реферування тексту
Тема 2.1 (Самостійна робота)	Сучасні засоби передачі інформації. Інтернет-технології у галузі. Комп'ютеризовані системи автоматизованого перекладу. Професійне читання (вибір текстів за фахом). Технології тестування і робота з тестовими базами
Тема 2.2 (Практичні заняття) Дослідження та розвиток у галузі.	Підготовка презентації відповідно до теми курсової (бакалаврської) роботи. Читання та реферування незнайомого фахового тексту. (До прикладу: Проблеми екології та розвитку сталого туризму в Україні та світі).
Тема 2.2 (Самостійна робота)	Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо. Повторення граматичного матеріалу: умовний спосіб дієслова, пряма та непряма мова, віддієслівні форми. Технології тестування і робота з тестовими базами
Модульний контроль 2	Підготовка презентації на тему наукового дослідження Підсумковий тест
Усього за модуль	
Підсумковий модуль Залік Усього	

ПП 3.5, 3.6 – не передбачено освітньою програмою

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
Тема 1.1	<p>Телефонна розмова з компанією (1 бал) Привітання, знайомство, форми звертання. Організація ділової подорожі: замовлення місця в готелі, купівля квитка на літак (2 бали) Візитна картка. Заповнення форм та професійних документів (2 бали) Повторення граматичного матеріалу: іменник, артикль. Числівник, займенник. Технології тестування і робота з тестовими базами (1 бал)</p> <p>Кількість балів: 6 К-ть годин (денна): 18 К-ть годин (заочна): 25</p>
Тема 1.2	<p>Основні професії в галузі. Основні правила співбесіди із роботодавцем. (1 бал)</p> <p>Граматичний матеріал: прикметник, прислівник типи питальних речень. Активний стан дієслова, неозначені, тривалі, доконані та доконано-тривалі часи. Пасивний стан дієслова. Підготовка до модульного контролю (1 бал)</p> <p>Кількість балів: 2 К-ть годин (денна): 18 К-ть годин (заочна): 23 Всього за модуль 1: 30 балів К-ть годин (денна): 38 К-ть годин (заочна): 48</p>
Тема 2.1	<p>Сучасні засоби передачі інформації (1 бал) Інтернет-технології у галузі (1 бал) Комп'ютеризовані системи автоматизованого перекладу (1 бал) . Професійне читання (вибір текстів за фахом). Технології тестування і робота з тестовими базами (2 бали)</p> <p>Кількість балів: 5 К-ть годин (денна): 18 К-ть годин (заочна): 25</p>
Тема 2.2	<p>Оформлення тез доповіді на конференції, анотації статті тощо (2 бали). Повторення граматичного матеріалу: умовний спосіб дієслова, пряма та непряма мова, віддієслівні форми (1 бал). Технології тестування і робота з тестовими базами (2 бали)</p> <p>Кількість балів: 5 К-ть годин (денна): 18 Підготовка до модульного контролю: 2 К-ть годин (заочна): 24</p>
<p>Усього за модуль К-ть годин (денна): ПЗ – 18; СР – 25 К-ть годин (заочна): ПЗ – 5; СР – 49 Усього годин (денна): Аудиторні заняття – 32, Самостійна робота – 76 (108) Усього годин (Заочна): Аудиторні заняття – 10, Самостійна робота – 98 (108)</p> <p>Залік 40 балів Усього 100 балів</p>	

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Комунікативно-діяльнісний підхід, метод комунікативних завдань, елементи системи навчання CLIL, загальний ESP approach (вивчення професійної іноземної мови) та ін., у традиційних формах навчального процесу (практичне заняття, консультація, самостійна робота) з використанням наочних засобів (презентації, ілюстрації, відеоматеріали), або у змішаній формі із застосуванням електронних курсів та платформ для дистанційного навчання.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Оцінювання з визначеними методами контролю та засобами діагностики для демонстрування отриманих результатів є невід'ємним складником програми вивчення професійної англійської/німецької мови. Контроль поєднує оцінювання ділової, професійної, лінгвістичної та соціокультурної компетенції.

1. Мета і форми оцінювання

Оцінювання проводиться на різних етапах упродовж усього курсу навчання. Воно охоплює **вступне, поточне, рубіжне та підсумкове** оцінювання.

Мета вступного оцінювання – розподіл студентів на групи за рівнем володіння англійською мовою, що сприяє підготовці робочих програм.

Мета поточного оцінювання полягає в тому, щоб визначити досягнутий студентом рівень навичок та вмінь, ступінь засвоєння матеріалу.

Рубіжне оцінювання здійснюється наприкінці модуля, семестру або навчального року для встановлення рівня сформованості комунікативної компетенції на проміжному етапі вивчення іноземної мови.

2. Підсумкове оцінювання

Підсумковий контроль перевіряє рівень комунікативної компетенції студента в межах як загальнонавчальної, так і професійної фахової тематики відповідно до вимог Програми.

Підсумковий іспит складається, як правило, з письмової та усної частин. До письмової частини вносять завдання на:

- розуміння прочитаного (закриті й напіввідкриті типи завдань);
- розуміння прослуханого (закриті й напіввідкриті типи завдань), особливо тести із пропусками;
- опрацювання і створення тексту з орієнтуванням на ситуацію.

Усна частина проходить як керована співбесіда за фаховою тематикою / тематикою міжнародних іспитів.

Основний потенціал **самооцінювання** полягає в його використанні як інструменту підвищення мотивації та ефективнішої організації навчання. Правильність самооцінювання значно зростає при застосуванні чітких і

надійних критеріїв. Самооцінюванню підлягають комунікативний і лінгвістичний рівні володіння мовою.

Власний рівень володіння мовою студенти можуть діагностувати, враховуючи шкали і дескриптори «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти». Важливе значення мають рекомендації викладачів стосовно стратегій навчання та критеріїв оцінювання.

Як під час підготовки вправ і завдань, так і під час оцінювання результатів навчання використовують закриті, напіввідкриті та відкриті типи занять. Перехід від одного типу завдань до іншого плавний, а види мовленнєвої діяльності взаємопов'язані.

а) Закритий тип завдань

Завдання закритого типу передбачають перевірку насамперед розуміння прочитаного або прослуханого, а також рівень сформованості граматичних і лексичних навичок. При цьому до завдань додають варіанти відповідей, одна чи кілька з них – правильні.

б) Напіввідкритий тип завдань

Напіввідкриті завдання застосовують для перевірки навичок та вмій в усіх видах мовленнєвої діяльності за певними параметрами, які визначають ступінь мовленнєвої самостійності студента.

в) Відкритий тип завдань

Завдання відкритого типу спрямовані на перевірку насамперед рівня сформованості навичок та вмій у продуктивних видах мовленнєвої діяльності – усного та писемного мовлень, зокрема вміти описувати, розповідати, пояснювати, обґрунтовувати й висловлювати власну думку.

На вищезазначених засадах розроблені контрольні питання до дисципліни для самоконтролю та самоперевірки знань. На практичних заняттях здійснюється поточний контроль.

Контрольні роботи проводяться після опрацювання кожного модуля за підручником. Використовуються такі форми самооцінювання: шкала самооцінювання, мовний диктант, підготовка та презентація пробних проектів. Підсумкові тематичні контрольні роботи проводяться перед атестацією, заліком. Залік проводиться після закінчення VIII семестру.

Перелік контрольних питань і завдань до модулів підготовлений за такими підручниками:

1. Богацький І.С. Бізнес курс англійської мови / Богацький І.С., Дюканова Н.М. – К. : ТОВ «ВП ЛОГОС», 2003. – 352 с.
2. Бурбак О.Ф., Романова Т.О. Англійська мова для науковців: Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2006.
3. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2008. – 176 p.
4. Comfort J. (1995) Effective presentations Oxford: Oxford University Press.

8-й семестр

Грамматика

Грамматичний матеріал: іменник, артикль; числівник, займенник; прикметник, прислівник; типи питальних речень; активний стан дієслова, неозначені, тривалі, dokonані часи; dokonано-тривалі часи; пасивний стан

<p>Slide heading Are the slide titles short and clear? Does each slide have the title?</p>	☐ ☐									
<p>Slide structure Does the outline slice contain only main points? Is the order of the outline followed for the rest of presentation? Are the prompts consistent in style? Are prompts written in point form? Do prompts contain key words? Does the conclusion slide -summarize the main points of presentation? - suggest future research?</p>	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐									
<p>Fonts & colors Are the fonts large enough for the audience to read? Do colors of fonts and background go well together?</p>	☐ ☐									
<p>Spelling & grammar Are there any grammatical errors and spelling mistakes?</p>	☐									
<p>Charts, graphs and tables do the graphs have titles Do the graphs have titles? Are they easy to read? Are they necessary / relevant?</p>	☐ ☐ ☐									
<p>General comments Is the information presented clearly? Is there a balance between good design and good content?□</p>	☐ ☐									
<p>Other (specify)</p>										

*Додається форма з критеріями оцінювання презентації групою студентів та викладачем

Оцінювання письмових робіт:

- контрольні підсумкові тести;
- переклад, диктант-переклад

- «5» (A) - до 2 помилок;
 «4», «4-» (B,C) - до 3-8 помилок;
 «3», «3-» (D,E) - 8-12 помилок;
 «2», «2-» (FX,F) - більше 12 помилок.

(Примітка: в граматичних завданнях та письмовому перекладі 2 орфографічні помилки прирівнюються до однієї граматичної)

**Рекомендації методичної комісії
 кафедри іноземних мов для природничих факультетів
 щодо розподілу балів оцінювання залікової / екзаменаційної відповіді
 (англійська мова)**

Підсумковий тест

I	№ Завдання	Для груп D-E (25)	Для груп A-B-C (20)
	1	5	2,5
	2	5	2,5
	3	5	5
	4	5	5
	5	25	20
	Загальна к-ть балів за тест	25	20

Розподіл балів

II	D-E		
		1) письмове анотування фахового тексту (≈100 зн.)	10 балів
		2) читання і переклад знайомого фахового тексту	5 балів
		3) підсумковий тест	25 балів
		Загальна к-ть балів	40 балів
	A-B-C	1) письмове реферування фахового тексту (≈300 зн.)	10 балів
		2) читання, переклад, обговорення і аналіз тексту	10 балів
		3) підсумковий тест	20 балів
		Загальна к-ть балів	40 балів

8. Рекомендована література

Базова (основна)

1. Бурбак О.Ф., Романова Т.О. Англійська мова для науковців: Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2006.
2. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2008. — 176 p.
3. Williams J. Learning English for Academic Purposes. Reading and Listening. Pearson. Chapter 2 A Fitting Education. pp. 24 – 49.

Допоміжна

1. Богацький І.С. Бізнес курс англійської мови / Богацький І.С., Дюканова Н.М. – К. : ТОВ «ВП ЛОГОС», 2003. – 352 с.
2. Биконя О.П. Ділова англійська мова : навчальний посібник / О.П. Биконя. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 312 с.

3. Comfort J. (1995) Effective presentations Oxford: Oxford University Press.
4. English Grammar in Use / by Raymond Murphy. – Cambridge : Cambridge University Press, 2015. – 329 с.

9. Інформаційні ресурси

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/professionals-podcasts/biotechnology>

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/business-magazine/blogging-or-print>

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/britain-great/literature-great-part-2>

http://www.resume-help.org/free_resume_examples.htm

<http://www.resume-resource.com/examples.html>

<https://greenforest.com.ua/journal/read/useful-tips-for-successful-cv>